

**ПРИЗНАКИ ШИРОКОЇ КАМПАНІЇ
ПРОТИ „НАЙРИ”**

ВАШИНГТОН. — Від виступу автомобілевого фабриканта Генрі Форда проти „Найри” почало проявлятися шораз більше голосів у тому самому дусі. Газети, що належать до Герста, помістили в понеділок відозву Герста до американських накладишів, а в тій відозві Герст називає „Найру” загрозою для американського народу. Він каже, що „Найра” грозить свободі Американців та здержує економічну відбудову краю. Герстові газети закликають пресу до боротьби проти „Найри”.

Клейтон Лоск, бувший стейтвий сенатор, виступив у Батавії перед зборами републіканських жінок з промовою, в якій представив політику „Найри” як соціалістичну, а дорадників президента Рузвельта як комуністичних прихильників.

Вілем Росел, декан Учительської Колегії при Колумбійському університеті в Нью Йорку, у публічному заяві остерігає Американців перед виробленням „Найри” в деспотизм і тиранію. Вратувати американський нарід перед такими наслідками може тільки політична освіта. Небезпека для політичних свобод Американців, на думку професора, походить з концентрації економічної сили в руках уряду. Правда, президентувано дано надзвичайну владу для боротьби з надзвичайними умовинами, але саме так повстають звичайно диктатури. Американський нарід може вратуватися від деспотизму через обмеження часу тривання диктаторської влади, через виконання права вибору й через ухвалення відповідних законів проти диктатури.

Джеймс Бюел, рілльничий економіст та голова ради „Найри” в Ітаці, Нью Йорк, вислав президенту Рузвельтові протест проти бойкоту Фордових автомобілів урядом, бо, мовляв, бойкот заборонений американським законом.

**ШИРОКА ДІЯЛЬНІСТЬ РОБІТНИЧОЇ РАДИ КОЛО
ПОДАГОДЖУВАННЯ СТРАЙКІВ.**

ВАШИНГТОН. — Краєва Робітничая Рада від часу свого встановлення подогодила 114 суперечок між робітниками й підприємцями, з котрих 75 були страйками, а решта „локавтами”. За обчисленнями Ради, подогодження цих непорозумінь привернуло роботу 250,000 робітників.

Більшість суперечок відносилася до права робітників організуватися в юнії.

СТАНОВИЩЕ ПРЕСИ ДО ВИЗНАННЯ РОСІЙ.

НЬО ЙОРК. — Комітет для повернення російсько-американських відносин вислав до американських шоденників запит у справі визнання Росії. На запит комітет дїстав відповіді від 1,139 газет; 718, або 63 проценти, газет заявили за визнання; 23, або якій півтора проценти, заявили за умовне визнання, а 306, або 30 проценти, проти визнання. Ці газет дали виминаючу відповідь.

**ШОВКОВІ РОБІТНИКИ ПРОДОВЖУЮТЬ СТРАЙК.
ПОРТ ДЖЕРВІС (Нью Йорк). —** Збори робітників шовкових фабрик постановили вести далі страйк проти занизької заплати, встановленої в шовковій колекції.

Робітники кажуть, що 12 і 13 доларів на тиждень, установлені як заплати в колекції, не вистарчають навіть на заплачення ренту.

ДЕ МОРИН (Айова). — Фармерський страйк не добуває собі широкої популярності. Він не потрапив здержати торговлі збіжжям, молоком і мясом. У багатьох місяцях фармерська організація вже й почала відликатися пикети.

ЗА ВБИВСТВО СТРАЙКАРА.

МЕДСОН (Висконсин). — Недалеко від столиці стейту прийшло до стрілянини між пикетом фармерського страйку та сторожами троків, котрі вели молоко з фарм, які не признають страйку. У стрілянині загинув 60-літній Гондар Феленд, що стояв на пикеті. Як підозрілих за вбивство арештовано двох сторожів трока.

**СЛІДСТВО В СПРАВІ НАШІСТИЧНОЇ АКЦІЇ
В АМЕРИЦІ.**

НЬО ЙОРК. — Федеральний і стейтвий уряд подали собі руку для розслідування нашістичної пропаганди в Америці.

Федеральний прокуратор Медейлі звів перед велику лаву-присяжних судів 20 свідків, які мають свідчити про діяльність нашістичних прихильників, головню „Ліги Приятелів Нової Німеччини”.

Мейор О’Браен відповів публично на заяву Грібля, президента Ліги. Мейор каже, що він не боїться загроз Ліги відомститися на ньому політично.

„ГРАФ ЦЕПЕЛІН” ПОЛІТЕВ ДОМІВ.

ВАШИНГТОН. — Великий німецький кермовик „Граф Цепелін”, що прилетів був з Німеччини до Бразилії, а потім був на виставі в Шікаго, полетів уже з поворотом домів. По дорозі балон кружляв над Вашингтоном та покинув сушу коло Кейп Мей. Він має на покладі 25 пасажирів. Між ними є 74-літня пані Голден, яку називають „літаючою бабкою”.

СОЮЗ НАШІ БЕЗ ГРОШЕЙ.

Із Женеві повідомляють, що Рада Союзу Націй займється в найближчому часі справою вкладок своїх членів. Дня 1. вересня члени Союзу мали влатити до його каси 33 мільйонів швейцарських франків, тисяшом до каси влатили тільки 14 мільйонів. Тільки сім держав заплатили частинно, а 37 держав не заплатили взагалі нічого. Сам Китай винен Союзові 9 мільйонів шв. фр., а деякі держави Південної Америки від 1919 р. не заплатили взагалі ніяких оплат.

КАНТРАБАНДОВІ ЗАПАЛЬНИЧКИ.

В останнім часі появилася у Львові та в інших більших містах багато продавців контрабандних запальничок. На вулицях або у воротах домі так продавці тихохлопів пропонують прохожим запальничку за дуже дешеvu ціну. Нерідко трапляється, що і продавця і покупця поліційний агент арештує за незаконну трансакцію і оба вони відповідають за неї перед судом. Кара буває різня: починається від грошової і доходить до кількох місяців в’язниці. З огляду на те, що якості такої контрабанди запальнички перевертати не можна, запальнички, кї дуже дешеві, несуться й коли дуже швидко, або є вже зіпсовані і плямлять одіж.

**СЕСТРИ ЗМІНИЛИСЯ НА
БРАТІВ.**

З Лізбону повідомляють про цікавий випадок. Ото до охружної клініки привезли 18-літню дівчину, чию перевесті операцію. Після не дуже важкої операції, дівчина, — перемінилася в мужчину. Випадком ним зацікавилися лікарі і, прослідуючи родинні прици, викрили, що молодша сестра може тек перемінитися після операції в мужчину. В той спосіб сестри зміняться за одним помахом на братів.

**ДИТИНА ЗНАЙШЛА ВЕЛИК
ДІАМАНТИ.**

В бразильському стейті Мінас Діасері, у Бельо Горейті, завважив один фармер, що його дитина биться якимись дуже блискучими камінчиками. Коли приглянувшись ближче, побачив, що це сім великих діамантів, з яких кожний має вагівість від 150,000 до 250,000 метів. Дитина знайшла ці діаманти в намулі над річкою. З черги виявилось, що терен над загаданом річкою буде одним з найбагатіших діамантових піль.

ЗВІРСЬКИЙ ЗЛОЧИН.

У селі Олексин, біля Городища, на Волині, який невідомо злочинний витруліл нєділю Миколи Колодзія, що складався з 7 осіб. З черги пили злочини до стаїн й отруїли корову, коня, 7 гусей і 20 курей. Поліція веде енергійне слідство, щоб викрити звірських злочинців.

ЗГІНУВ НА ШИБЕНИЦІ.

Візанчина Шляфова та її дочка, Зінха, повісили в Перемішлі, бо президент держави не покориштувався правом ласки. Перед смертю Зінх курив нервово папіроску та спитався прокуратора: „Чому пан зі свідками так мені присуджують?” Побачивши же колїс із паном прокуратором коло небесних воріт.

„ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛІЗМУ”.

Під таким наголовком міститься соціалістичний „Дзєнік Людові” статтю д-ра Люса, в якій ставить питання: чому партійні маси перестали бути активні. Автор каже, що теперішня генерація, від якої жадають активності, стратилася вже віру в краще майбутнє, бо зачасто її ошукували. Колїска генерація боролася за парламентарну демократію і думала з нею надії, які ніколи не могли сповнитися. Виборовиш загальне виборче право та інші права міщанської демократії, маси розчарувалися. Тому пішли на війну, думаючи, що може в цей спосіб сповнитися їх надії. Після війни прийшло їм гірше.

„Чи соціалізм може в найближчим майбутнім числитися на відраження політичної активності широким мас, чи ні?” На це питання відповідає згаданий соціаліст великим: Ні! І тому радить соціалістам-провідникам йти далі, не оглядаючись на масу, яка „не вірить, не має волі, ні ясно визначеної мети”. Так запровадили соціалісти свої маси в сілну вулицю, і тому так відіають на націоналізм, який відібрає їм маси, бо дає нову віру, волю і мету.

**ВЕСЬЛИЙ СКАРАБЕЛ
ТУТАНХАМОМ.**

Англіський археолог Грант знайшов підчас своїх розкопок у Румейлї (близькопому Бет-Шемі) старинну пам’ятку, що відноситься до до весілля Тутанхамонного іда, фараона Аменгофета III. Є на скарабелі, святий єгипетський хрест, що був витесаний з камені, величини кусця мила. На ньому є 10 стрічок гієрогліфічного напису з описом весілля фараона та з різноманітним поданням граньви його царства. Виходить, що до Єгипту належала тоді і Палестина та Сирія. Гієрогліфи на скарабелі збереглися дуже добре, хоч ім уже біля три тисячі літості, і, а ший він був колїс на зелено пофарбований, чого слїди видно ще нині.

ТАКИХ БАГАТО.

В Чорткові арештовано голову місцевого польського Союзу, Людвіка Глобта, члена єгипетської організації, відіміт грошових зловживань у місцевого повітового відділі де був секретарем. Предметом слїдства є сума 100,000 зл., на якї склалася позиція з фонду убогих військовому пристосованню, розмечої комісії і ін. Крім того закіндує Глобтові, що брав від приватних осіб і організацій хабарі при купівлі будівельних матеріалів, що були власністю державною або самоврядною.

**ВЕРТАЮТЬСЯ ДО ПРИВАТНИХ
ПІДПРИЄМСТВ.**

Радянський уряд почав продавати корови по низькій ціні поміж селян, щоб заохотити їх до видатнішої господарки. Корови стануть приватною власністю покупців. В той спосіб уряд завертає тепер з дорogi безоглядної колективізації і підпомагає приватний спосіб господарки, хоч і в рамках колективізації господарства. Робить це тому, бо як перше зарядив колективізацію господарської худоби, селяни вирізували товар, наслідком чого не було чим обробляти господарств. Тепер уже можна буде мати свою худобу на колективних господарствах. Вільно також буде мати свої городи, а на них плекати худобу, сніни й кури.

**ВДАРИЛА ПОЛІЦІЯ, ЗАПЛАТИЛА
КАРУ.**

Пані Джеймс Пнаппс з Дрогеллера, Алта, заплатила \$10 кари й кошти в суді за те, що вдарила в лице кінного поліца М. Несбіта, коли він помагав арештувати її чоловіка за задогаде переступлення лікарного закону. Сталося це 18-го серпня, коли поліція перешукувала дім. Джеймс Пнаппс не признався до вини незаконного посядання лікеру. Йому присудили \$200 кари й кошти, коли прокуратор Кларенс Смит з Калгарі доказав другу провини проти нього.

**ВТЕЧА ЖИДІВЧОКИ ДО
МОНАСТІРІЯ.**

В липні ц. р. втікла з дому родичів у Холмі 18-літня сирота Бабла Роттгольц, що від довгого часу хотіла змінити віроповідання. А що не мала ще скінчення 18 років, ні в одному з місцевих монастирів не хотіли її прийняти. Родичі дівчини довадилися, що дочка схоронилася до одного монастиря у Львові, і тому звернулася до львівської покуратори за інтервенцією. Справою занявся поліційний слїдчий відділ, а що поліція не має доступу до монастирів, звернулася з запитом до мітрополітальної курії. Перед кількома днями поліція дістала відповідь, що Роттгольцка перебуває справді в одному із львівських монастирів. Роттгольцка заявила, що дома біля неї намір використати; особливо злучився над нею брат Самуель. В котрому монастирі вона знаходиться, не сказано. В листопаді вона скінчить 18 літ і може власновільно рішати про свою долю.

ШТУЧНІ БЛИСКАВКИ.

Шведський професор Геральд Норіндер вибрав собі на предмет дослідів явища грому та блискавки. На цьогорічній зїзді шведських пожежників в Упсалі мав він виклад про свої останні спостереження. Він створив собі спеціальні інструменти, що дозволяють йому пригладити блискавкам та рухам електричної струї у своєму інституті. Норіндер уміє тек виторвувати штучні блискавки з напрутою 30,000 вольт і сподівается, що небаком зможе виторвувати електричні удари на півтора мільйона вольт. Він придумав тек громошвид, що обєднує людує дуже сильні громи. Норіндер піддав проект, щоб величезні дерева зрізувати його громами.

**ДОБАЧУЮТЬ КОНТРРЕВОЛЮЦІЮ
НАВІТЬ У ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ**

ХАРКІВ (Україна). — Центральний Комітет комуністичної партії України оголосив комуністи, у якім обвинувачує Український Інститут Педагогіки в контрреволюції й петлюровщині. В комунікаті кажеться, що цей Інститут вправді багато працює й багато видає друком різних праць, але ті праці не мають великої наукової вартості, бо з них повіає націоналістичним, українським, сепаратистичним, контрреволюційним духом. В тім Інституті, кажеться далі, працюють такі петлюровські елементи як Бадан, Вітек, Приступа, Канюк (Вітек це відомий український діяч з Галичини, бувший посол до австрійського парламенту, а Бадан теж з Галичини. — Ред.), які переслідують буржуазно-націоналістичним світоглядом. Український Научний Інститут представляє собою підставу для акції українських буржуазних націоналістичних елементів. З ним разом працювало в таких самім напрямі і товариство „Педагог-марксист”, у якім були такі елементи як Соколянский, Григорієв і Пасика, котрі змушували вчитися по українськи дітей національних меншин на Україні. Осуджуючи те все, Ц. К. комуністичної партії закидає обидвом тим установам, що вони були у звязку з ворожими Світовім елементами та з класовими ворогами, як теж проповідували ворожі Світовім теорії.

Обвинувачених українських комуністичних учених, які були відомими віддавна комуністами, виключено з комуністичної партії та наложено на них гострі кари.

**СОВІТСЬКА ПРОПАГАНДА В СПРАВІ ГОЛОДУ
НА УКРАЇНІ.**

ЛОНДОН (Англія). — Українське Бюро подає, що Світові розпочали в англійських газетах сильну пропаганду в справі голоду на Україні, заперечуючи той голод і вимерта мільйонів населення з голоду. Співробітниця комуністичних газет, мисс Джун Бічам, яка постійно перебуває в Лондоні, розписується навіть у „Манчестер Гардієн”, що на Україні такий урожай, якого не пам’ятають від 35 літ. Вона описує веселі селянські лиця, в часі, коли ті, що були на Україні, розповідать про опухлих з голоду людей.

СТРАЙК БОРИСЛАВСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

БОРИСЛАВ (Західна Україна). — В Бориславі центрі галицького нафтового промислу, 96 нафтових робітників осталися під землею і не виходять на верх та голодують на знак протесту проти обмеження числа робітників. Власти старалися намовити робітників залишити страйк, але страйкувати від свого не відступили.

**НІХТО НЕ ЗНАЄ, ЯКИМ КОРАБЕЛМ ХАТИМЕ
ЛІТВИНІВ.**

БЕРЛІН (Німеччина). — Макс Літвінов, світський комісар заграничних справ, мав у Берліні довшу розмову з журналістами і заявив, що коли мова про нього, то він готовий дїйти до згоди з президентом Рузвельтом за пів години. Заявив теж, що відїжджає до Парижа. Та відїхав і слїд за ним пропав. Журналісти шукали його в Парижі, але його не було. Припускають, що він поїхав до Італії, щоб там вїсти на корабель в Генуї. Ціла його дальша подорож є прикрита щітковною таємною. Ніхто не знає, коли він відїде до Америки і коли сюди приїде.

НЕНАВИСТЬ АРАБІВ ДО ЖИДІВ ЗРОСТАЄ.

ЕРУСАЛІМ (Палестина). — І тут були 3 Араби вбиті, а 70 ранених, у боротьбі Арабів з поліцією, котра не дозволила їм на демонстраційний похід, який вони хотїли запротестувати проти колонізації Палестини Жидами.

Всі жидівські скелпи, які знаходилися близько ділїнцї, котру замешкують Араби, були позамані. На всіх землях, замешканих Арабами і магометанами, паує велике роззурення. І з усіх сторін надходять телеграми, в яких арабські лїдери висказують своє обурення зприводу жидівської колонізації й заборони протестів проти неї. Разом з тим зростає тек ненависть до Жидів.

**ЗАДЕРЖАЛИ КОРАБЛІ З ЖИДІВСЬКИМИ
ІМІГРАНТАМИ.**

ЯФА (Палестина). — Задержано на морі два кораблі, „Марта Вашингтон” і „Польонія”, які привезли з собою коло дві тисячі жидівських імїгрантів, котрі хочуть поселитися в Палестині. Тих пришельців бояться випускати на палестинську землю, щоб не більше не обурити Арабів та не спричинити же більших заворушень.

ЛЮКАРЕНСЬКИЙ ДОГОВІР БЕЗ ЗНАЧЕННЯ.

ЛОНДОН. — Лорд Бевербрук визнає Велику Британію до проголошення, що Люкарський договір, уже давно нарушений Францією, не істнує, та що Англія не є зобов’язана до оборони Франції проти Німеччини й Італії. Тисячі людей, що прислухувалися промові Бевербрука, голосно оплескували те домагання.

(За краєвою українською пресою).

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N.

